

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
Administration in Accordance with the Principal of Good Governance of
Kaeng Khro Municipality, Kaeng Khro District, Chaiyaphum Province

เกศแก้ว ตีมโชค¹, พจ ตู่พจ², อำนวย สังข์ช่วย³
Kaskaew Dumchoke¹, Pot Toopot², Amnuay Sangchuy³

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

Email : Dentkas2011@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาสภาพความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล 2)เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน และ 3)ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ด้าน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 380 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างเจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

---

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹Master of Public Administration Formula Student Department of Public Administration Faculty of Social Sciences and Humanities Northeastern University, Thailand.

^{2,3}คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

^{2,3}Faculty of Social Sciences and Humanities Northeastern University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 13 กรกฎาคม 2562; แก้ไขบทความ: 24 กรกฎาคม 2562; ตอรับ
การตีพิมพ์: 24 สิงหาคม 2562

Received: July 13, 2019; Revised: July 24, 2019; Accepted: August 24, 2019

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า 1) ด้านหลักนิติธรรม ควรกำหนดให้มีข้อปฏิบัติและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 2) ด้านหลักคุณธรรม ควรมอบหมายบุคลากรผู้รับผิดชอบงานให้เหมาะสม 3) ด้านหลักความโปร่งใส ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ติดตามและประเมินผล 5) ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางในการบริหาร การกำหนดขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน 6) ด้านหลักความคุ้มค่า ควรมีการตรวจสอบมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านงบประมาณที่โปร่งใส

คำสำคัญ : 1. การบริหารจัดการ 2. หลักธรรมาภิบาล 3. เทศบาลตำบลแก้งคร้อ

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) study the situation of opinions of people about management according to good governance principles, 2) compare the opinions of people classified by gender, age, educational level, occupation and monthly income and 3) study guidelines for development of management according to good governance principles of Kaeng Khro municipality, Kaeng Khro district, Chaiyaphum province by using good governance principles which consisted of 6 important principles. This research was mixed-method research between quantitative research with the sample group of 380 people and qualitative research with the target group of 10 informants. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way variance test (F-test) and the qualitative research used in-depth semi-structured interview and descriptive statistics.

The research results were found that : 1. The analysis of management according to good governance principles was found that the results in overall and

each aspect were rated at the highest level in all aspects. 2. The comparative analysis of management according to good governance principles classified by gender, age, educational level, occupation and monthly income was found that gender, age, educational level and occupation had different opinions with statistical significance at the level of .05., when classified by monthly income, it was found that opinions were not different. 3. The guidelines for management development according to good governance principles were as follows: 1)The rule of law: There should be a strict compliance. 2)Morality: There should be appropriate personnel assignment. 3)Transparency: There should be information disclosure to the public. 4) Participation: There should be promotion of people to participate in planning, following-up and evaluation. 5)Responsibility: The objectives and direction of administration should be defined and there should be clear procedures and operational processes. 6)Cost-effectiveness or Economy: There should be an audit, follow-up and assessment of transparent budget performance.

Keywords : 1. Management 2. Principles of Good Governance 3. Kaeng Khro Municipality

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การบริหารงานภาครัฐได้ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิผลมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าเปิดเผยโปร่งใสและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งทำให้ส่วนราชการต่างๆต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดให้มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางและวิธีการทำงานเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรสมัยใหม่ทำงานเชิงรุกแบบบูรณาการคล่องตัวรวดเร็วมีขีดสมรรถนะสูงและสามารถรองรับต่อโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้ตัวอย่างหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงประกอบกับการบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบันยังได้นำแนวคิดในเรื่องของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่หรือ New Public Management : NPM มาปรับใช้โดยให้ความสำคัญต่อการรับผิดชอบต่อผลงานการควบคุมผลสัมฤทธิ์การเชื่อมโยงให้เข้ากับการจัดสรรทรัพยากรและการให้รางวัลการปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินจำเป็นประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการรวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

หลักการพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ คือ 1)หลักนิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมนิยมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านี้ 2)หลักคุณธรรม คือ การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม โดยตรงค้ำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน 3)หลักความโปร่งใส คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร 4)หลักความมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ 5)หลักความรับผิดชอบ คือ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา 6)หลักความคุ้มค่า คือการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม โดยตรงค้ำให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์(ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542, 2542 : ออนไลน์)

เทศบาลตำบลแก้งคร้อ คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็น สุขาภิบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2506 ยกฐานะตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ปัจจุบันแบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ 1)สำนักงานปลัดมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการสารบรรณการจัดทำแผนพัฒนาตำบลการจัดทำร่างข้อบังคับการจัดทำทะเบียนต่างๆดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรับผิดชอบการปกครองบังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างทั้งหมดการบริหารงานบุคคล 2)กองคลังมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการงานการจ่ายการรับการนำส่งเงินการเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงินงานจัดเก็บภาษีและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย 3)กองช่างมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจการออกแบบการก่อสร้างงานซ่อมบำรุงและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย 4)กองสวัสดิการสังคมมีหน้าที่ความรับผิดชอบงานสวัสดิการสังคมงานพัฒนาชุมชนงานพิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีส่งเสริมอาชีพงานพัฒนาสตรีและเยาวชนงานสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและผู้สูงอายุผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ 5)กองวิชาการและแผนงานมีหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและแผน ซึ่งมีลักษณะเพื่อประกอบการกำหนดนโยบายจัดทำแผนหรือโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและโครงการต่างๆ 6)กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ว่าด้วยการสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม

7) กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารศึกษาและพัฒนาการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2557, ออนไลน์)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยจะนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้การบริหารงานมีความโปร่งใสยุติธรรมมีประสิทธิภาพและสามารถลดปัญหาจากการถูกร้องเรียนจากประชาชนโดยการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงาน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

3.2 ได้ทราบข้อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.3 ได้ทราบแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ และนำผลสังเคราะห์ดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้หลักการ

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ด้าน มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 1)หลักนิติธรรม 2)หลักคุณธรรม 3)หลักความโปร่งใส 4)หลักการมีส่วนร่วม 5)หลักความรับผิดชอบ และ 6)หลักความคุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 380 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t -test) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F -test) และการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึก แล้วใช้วิธีการสรุปผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้

5.1.1 ด้านหลักนิติธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายระเบียบข้อบังคับการบริหารงานเทศบาลตำบลแก้งคร้อ มีความชัดเจนถูกต้องตามหลักกฎหมายระเบียบข้อบังคับ

5.1.2 ด้านหลักคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรยึดหลักคุณธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อประชาชน บุคลากรมีความซื่อสัตย์สุจริตยึดมั่นในศีลธรรมและจรรยาบรรณเสมอ ปฏิบัติตนดีถูกต้องตามหลักธรรมและเสมอภาค และบุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอ่อนน้อมถ่อมตนพร้อมให้บริการ

5.1.3 ด้านหลักความโปร่งใสโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ คือมีการประกาศให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการได้รับสวัสดิการต่างๆ ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมีกระบวนการทำงานอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบ

5.1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เปิดโอกาสให้

ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล จัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน

5.1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ คือ บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเมื่อได้รับมอบหมาย นำโครงการกิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน

5.1.6 ด้านหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อคือ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน/หมู่บ้าน ปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพและใช้งบประมาณมีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ

5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้ออำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.3 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้ออำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า 1)ด้านหลักนิติธรรม ควรกำหนดให้มีข้อปฏิบัติและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 2)ด้านหลักคุณธรรม ควรมอบหมายบุคลากรผู้รับผิดชอบงานให้เหมาะสม 3)ด้านหลักความโปร่งใส ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ 4)ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ติดตามและประเมินผล 5)ด้านหลักความรับผิดชอบ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางในการบริหาร การกำหนดขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน 6)ด้านหลักความคุ้มค่า ควรมีการตรวจสอบมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านงบประมาณที่โปร่งใส

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก้งคร้อ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระมหาชินวัฒน์ ธมฺมเสฏฺฐ (หาญกุล) (2557 : 116-118) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสามพราณอำเภอสามพราณจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ

เทศบาลเมืองสามพราณอำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

6.1.1 ด้านหลักนิติธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายระเบียบข้อบังคับการบริหารงานเทศบาลตำบล แก้งคร้อ มีความชัดเจนถูกต้องตามหลักกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับ ธนศ เจริญนันท์ (2556 : 87) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองท่าช้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

6.1.2 ด้านหลักคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรยึดหลักคุณธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อประชาชน บุคลากรมีความซื่อสัตย์สุจริตยึดมั่นในศีลธรรมและจรรยาบรรณเสมอ ปฏิบัติตนดีถูกต้องตามหลักธรรมและเสมอภาค และบุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่อ่อนน้อมถ่อมตนพร้อมให้บริการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภาสวรรณทอง และอลงกรณ์ อรรคแสง (2559 : 112-126) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคูอำเภอนาคูจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านหลักคุณธรรม เทศบาลมีการรณรงค์และสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานที่มีการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกด้านคุณธรรมจรรยาบรรณและศีลธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนเพื่อการร้องเรียนหรือร้องทุกข์เกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลมีปริมาณลดลงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

6.1.3 ด้านหลักความโปร่งใสโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ คือ มีการประกาศให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการได้รับสวัสดิการต่างๆ ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมีกระบวนการทำงานอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอุทัย จันทรัตน์กานต์ (2560 : 119) ได้ศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี พบว่า หลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลักความโปร่งใสส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานีสูงสุด

6.1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เปิดโอกาสให้

ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล จัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชีรเดช สนองทวีพร และเกสิณี ชิวปรีชา (2561 : 10) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการโดยหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการโดยหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6.1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อ คือ บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเมื่อได้รับมอบหมาย นำโครงการกิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายขององค์การอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธัญวภาภรณ์ คำมูล (2559 : 77) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด

6.1.6 ด้านหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยสุดสามข้อคือ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน/หมู่บ้าน ปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และใช้งบประมาณมีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ชุมชน/หมู่บ้านจะได้รับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธรรมพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ และเอนก นอบเผือก (2561 : 129-139) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงามอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยพบว่า อันดับหนึ่งคือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรมด้านหลักความรับผิดชอบ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านหลักความคุ้มค่า

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ควรมีนโยบายส่งเสริมพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง เพื่อนำมาใช้ให้สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้

7.1.2 ควรมีนโยบายในการให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้งานเกิดความล่าช้าควรมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

7.1.3 ควรมีนโยบายในการส่งเสริมบทบาทที่ดีของพนักงานส่วนท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นรวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นที่จะส่งผลให้องค์กรนั้นๆ ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

7.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

7.2.1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม เทศบาลควรให้ความสำคัญในส่วนของ การมีส่วนร่วมพัฒนาศักยภาพในด้านการสร้างความมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจอันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานในทุกด้าน

7.2.2 พนักงานเทศบาลควรศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่สามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้ร่วมงานและประชาชน

7.2.3 ควรส่งเสริมพัฒนาการบริหาร โดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยในครั้งนี้ นำไปสู่การปฏิบัติ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 เทศบาลควรให้ความสำคัญ ให้การส่งเสริมให้ข้าราชการพนักงาน หรือหน่วยงานภายนอก จัดทำวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ของผู้บริหารของเทศบาลในด้านต่างๆ เพื่อศึกษาหาข้อมูลเชิงประจักษ์นำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหา เรื่องการบริหารงานภายในเทศบาล ให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน

8. เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2557). **สรุปข้อมูล อปท ทั่วประเทศ**. สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2559. จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>

ธนศ เจริญนนท์. (2556). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรีจังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธรรตพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ และเอนก นอบเผือก. (2561). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงามอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก**. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**. 13(1). 129-139.

ธัญวภาญจน์ คำมูล. (2559). **การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือกจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- ธีรเดช สอนองทวีพร และเกสณี ชิวปรีชา. (2561). **การบริหารจัดการโดยหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการองค์การ. มหาวิทยาลัยเกริก.
- ประภาส วรรณทอง และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2559). **การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารการเมืองการปกครอง**. 6(2). 112-126.
- พระมหาชินวัฒน์ ธรรมเสฏฐ์(หาญกุล). (2557). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสามพราณ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (การบริหารจัดการคณะสงฆ์). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมสฤษฏ์ สุทธิญาโณ(นิลแก้ว). (2557). **การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวนจังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (2542). สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2559. จาก <http://www.dmr.go.th/download/10.pdf>
- อภิชัย แก้วกรุณา. (2555). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารการบริหารปกครอง**. 1(2). 125-139.
- อุทัย จันทรรัตนกานต์. (2560). **หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา**. 11(2). 119-127.

9. คำขอบคุณ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจ ตู๊พจ อาจารย์ ดร.อำนาจ สังข์ช่วย และอาจารย์ พงษ์เมธี ไชยศรีหา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมาวรรณ วาทะกิจ ดร.รัชดำ ภัคดียิ่ง และ ดร.ศศิรดา แพงไทย ผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญการวิจัยที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามให้รวมทั้งได้ให้คำแนะนำซึ่งมีคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระทัยของงานวิจัยฉบับนี้ เพื่อบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ ทุกท่าน